KINNITATUD

Kaitseväe Akadeemia ülema
07.08.2026 käskkirjaga nr 0.1-
3.40/26/119

Õppekava nimetus	**Vanemallohvitseride keskastmekursus (VAKAK)**
Õppekava nimetus inglise keeles	*Senior Non-Commissioned Officers Intermediate Course*
Õppekava kood	26014
Õppe tüüp	Täiendusõpe
Õppekavarühm	Sõjandus ja riigikaitse
Õppekava maht	754 akadeemilist tundi
Õppe nominaalkestus	1 õppeaasta
Õppekoormus	Täiskoormusega õpe vastavalt Kaitseväe Akadeemia väljaõppeplaanis kajastatud aegadele.
Õppeasutus	Kaitseväe Akadeemia (KVA)
Õppekeel	Eesti keel
Õpiväljundite saavutamiseks vajalikud teised keeled	Inglise keel
Õppekava kinnitamine õppeasutuses	Kaitseväe Akadeemia ülema 07.08.2026 käskkirjaga nr 0.1-3.40/26/119
Kandideerimistingimused	Läbitud vanemallohvitseride põhikursus (VAPK) ja nooremstaabiallohvitseri kursus (NSAOK); auaste vähemalt veebel. Inglise keele ALCPT tulemus vähemalt 70 punkti.
Õpingute alustamise tingimused	Suunatud õppima Kaitseressursside Ameti (KRA) poolt, struktuuri- või väeüksuse ettepanekul. Vähemalt aasta enne õpinguid on läbitud e-kursused „Lahingutegevuse alused“ ja „Pataljoni lahingutegevuse planeerimine ja juhtimine“.
Õppekavajärgne spetsialiseerumine	Õppekavas puuduvad spetsialiseerumissuunad, kuid praktilistel sooritustel arvestatakse rollide jagamisel vastavalt võimalustele kursuslase erialast spetsialiseerumist.
Õppekava eesmärk	Õppekava eesmärk on arendada kursuslaste juhipädevusi viisil, mis võimaldab neil mõtestada oma allüksuse toimimist ning tegutseda juhendaja-spetsialisti rollis.
Õppekava õpiväljundid	Õppekava läbinu: 1) nõustab allüksuse ülemat taktikaliste lahenduste leidmisel, juhtimise korraldamisel ja lahinguvalmiduse tagamisel; 2) osaleb jalaväepataljoni (JVP) ja -brigaadi (JVBr) tasemetel planeerimise ja juhtimise protsessides rahu ning sõjaajal; 3) loob lahendusi väljaõppe paremaks läbiviimiseks ja korraldamiseks; 4) toetab alluvate ja väiksema teenistuskogemusega kaitseväelaste arengut mentorina; 5) loob ja hoiab alal distsiplineeritud, võitlustahtega ja võitlusvõimega meeskondi.

Õppemeetodid	Õppemeetodid on moodulite ja õppeainete lõikes erinevad, kuid üldised põhimõtted on: 1) õppesituatsioonides toetutakse kursuslaste kogemustele; 2) kursuslased kaasatakse teiste kursuslaste tagasisidestamisse ja hindamisse; 3) õppemeetodid kinnistavad enesejuhtimise tehnikaid; 4) tagasisidestatakse ka kursuslaste enesejuhtimise võimet, sh käitumist; 5) kursuse kestel koostatakse arutlevaid, tõendatud materjalidel baseeruvaid kirjalikke töid, et arendada funktsionaalset kirjaoskust ning tõenduspõhist argumentatsiooni; 6) ülesannete täitmisel kasutatakse ajakohaseid Kaitseväe tehnilisi keskkondi ja kontoritarkvara; 7) väljaõppe läbiviijatena kasutatakse maksimaalselt kõrgemal tasemel teenivaid allohvitsere kui parima praktika kandjaid.
Õppekeskkond	Auditoorium, maastik, Kaitseväe (KV) ja KVA partnerasutused.
Koolitajate kvalifikatsioon ning õpi- või töökogemus	Vastavad KVA akadeemilistele töötajatele esitatud tingimustele. Allohvitseride valdkonna eksperdina kaasatud õppejõud omavad teenistuskogemust vähemalt kolm (3) aastat vanemveeblina, on teeninud nii staabiallohvitserina kui kompaniiveeblina.
Õppematerjalid	Õppematerjalide loetelu on esitatud õppeainete ainekavades.
Õppekava ülesehituse lühikirjeldus	Õppekava koosneb kolmest temaatilisest moodulist, mis on omakorda jagatud õppeaineteks: 1. Taktika moodulis keskendutakse planeerimise mudeli läbimisele, et saavutada baasoskused staabiallohvitseri pädevuseks JVBr tasemel. 2. Juhtimise moodul mõtestab rolle, eesmärke ning õiguslikku ruumi ja loob meeskondi. 3. Pedagoogika ja psühholoogia moodulis keskendutakse mentorluse ja suhtlemise aspektidele. Vertikaalse lõimituse tõttu magistriõppega on õppetöö korraldatud hajutatult ja pikemate õppetsüklitena, mis erinevad tavapärasest igapäevasest koormusest (8 tundi päevas). Täpsed õppetundide ajad avaldatakse tunniplaanis vahetult enne kursuse toimumist.
Õppekava täitmine	Õppekava läbitakse vastavalt KVA väljaõppeplaanile. VÕTA rakendamine on võimalik kõigi õppekavas sisalduvate õppeainete puhul. VÕTA rakendamisel lähtuda KVA VÕTA korrast. Õppekava täitmisel on kursuslased lähetatud KVA ülema alluvusse.
Õppe lõpetamise tingimused	Õppekava täies mahus täitmiseks on vaja läbida kõik õppeained vähemalt lävendi tasemel.
Lõpudokumentide väljastamine	Tunnistus
Lõpetamisel omandatav sõjaväeline kvalifikatsioon	Allohvitseride sõjalise väljaõppe tase A5.
Lõpetamisel antav auaste	Õppekava täies mahus täitmine on eeldus vanemveebli auastmele esitamiseks.
Lõpetamisel antavad õigused	Puuduvad

Lisainformatsioon	Kehtiv õppekava on avaldatud KVA kodulehel. Lisainformatsiooni registreerimise ja suunamise kohta saab KRA-st. Lisainformatsiooni õppekorralduse osas saab KVA staabi S3 õppekorraldusjaoskonnast.

TÄIENDUSÕPPE ÕPPEKAVA „VANEMALLOHVITSERIDE KESKASTMEKURSUS (VAKAK)“ MOODULID, NENDE EESMÄRGID JA ÕPIVÄLJUNDID / ÕPPEAINETE LOETELU

TAKTIKA MOODUL	**Maht 286 akadeemilist tundi**
Eesmärk	Taktika mooduli eesmärk on arendada allohvitseri oskust nõustada ülemat taktikaliste lahenduste leidmisel, juhtimise korraldamisel ja lahinguvalmiduse tagamisel.
Õpiväljundid	Taktika mooduli läbinu: 1) osaleb TPM protsessis ja lahingutegevuse juhtimisel JVP ja JVBr tasandil staabiallohvitseri rollis; 1) tagab üksuse juhtimise ja planeerimise protsesside valmisoleku; 2) loob ja vormistab lahingutegevuse planeerimise ja juhtimisdokumente kasutades ajakohaseid KV elektroonilisi keskkondi; 3) loob, organiseerib ja haldab KOLT operatsioone.
Mooduli hindamine	Moodulit hinnatakse ainepõhiselt.
Mooduli läbimise põhimõtted	Moodul läbitakse koosõppes KVA esimese aasta magistrikursusega, kus teooriaõpe on sama, kuid praktilistel harjutustel on allohvitseridel erinev, nõustav ja täideviiv roll.

Õppeaine kood ja nimetus	**Maht (akad tund)**	**Lõpphindamine (eristav (E) või mitteeristav (ME))**
TK26.09 Jalaväebrigaadi lahingutegevuse planeerimine	286	E

TK26.09 Jalaväebrigaadi lahingutegevuse planeerimine	**Maht 286 akadeemilist tundi**
Eesmärk	Arendada kursuslase teadmisi JVBr lahingutegevusest ja oskuseid osalemaks brigaadi tasandi staabis lahingutegevuse planeerimise toetamisel.
Õpiväljundid	Õppeaine läbinu: 1) mõistab JVBr-i lahingutegevust diviisi raamistikus; 2) mõistab vastase diviisi võimeid ja tegevust olulisemates taktikalistes tegevustes ning analüüsib seda, eristades brigaadi lahingutegevust mõjutavad faktorid; 3) analüüsib JVBr-i ja selle allüksuste lahinguvõimet ning pakub lahendusi puudujääkide korvamiseks; 4) koostab brigaadi lahingukäsu raames enda lahingufunktsiooni nõuetekohase lahingukavandi, manöövriskeemi ja vajalikud käsu lisad; 5) tegutseb staabiallohvitserina JVBr ja erialaväeüksuse staabis lahingutegevuse planeerimisel, ettevalmistamisel ja täideviimisel.
Hindamismeetodid	Kirjalikud testid, praktikumi aruanne ja eneseanalüüs.

JUHTIMISE MOODUL	**Maht 234 akadeemilist tundi**
Eesmärk	Juhtimise mooduli eesmärk on arendada allohvitseri pädevusi luua ja alal hoida distsiplineeritud, võitlustahte ja võitlusvõimega meeskondi.
Õpiväljundid	Juhtimise mooduli läbinu: 1) analüüsib enda, kui vanemallohvitseri rolli ning peamisi ülesandeid kompaniis ja üksuse staabis; 2) mõistab oma rolli distsipliini, korra ja võitlustahte looja ja alalhoidjana ning sisekliima kujundajana kompaniis ning valib õiguslikult ja eetiliselt sobilikke meetmeid selle tagamiseks ning kompaniiülema juhirolli toetamiseks; 3) mõtestab ülema kavatsust ning defineerib enda ja teiste rolle selle teostamisel; 4) mõistab KV asutamise ja taasloomise ajaloo ning traditsioonide seost üksuse võitlusvõimega; 5) tõlgendab ja näitlikustab jõukasutusreegleid; 6) käitub kultuuritundlikult nii oma organisatsioonis kui ka suheldes liitlastega, arvestades sooliste, keeleliste, religioossete ja muude eripäradega; 7) töötleb ja vormistab riigisaladust nõuetekohaselt.
Mooduli hindamine	Moodulit hinnatakse ainepõhiselt.
Mooduli läbimise põhimõtted	Õppeained läbitakse vastavalt KVA väljaõppeplaanile.

Õppeaine kood ja nimetus	**Maht (akad tund)**	**Lõpphindamine (eristav (E) või mitteeristav (ME))**
ST25.35 Jõu kasutamine Kaitseväes	78	ME
ST25.36 Eesti sõjaajalugu	52	ME
JP25.32 Juhtimine kesktaseme vanemallohvitseridele	104	E

ST25.35 Jõu kasutamine Kaitseväes	**Maht 78 akadeemilist tundi**
Eesmärk	Kujundada kursuslase mõtestamispädevust ja suhtluspädevust jõu kasutamise liikide reeglite rakendamisel teenistusega seotud olukordade lahendamisel.
Õpiväljundid	Õppeaine läbinu: 1) eristab jõu kasutamise liike (hädakaitse, vahetu sund, sõjalise jõu kasutamine) ja nende juriidilise aluseid; 2) mõistab jõukasutusreeglite koostamise protseduure ja printsiipe; 3) langetab relvakonfliktiõiguse ja jõukasutusreeglitega kooskõlas olevaid otsuseid ja põhjendab neid relvakonfliktis tekkivate olukordade lahendamisel.
Hindamismeetodid	Kirjalik eksam

ST25.36 Eesti sõjaajalugu	**Maht 52 akadeemilist tundi**
Eesmärk	Anda ülevaade Eesti sõjaajaloo tähtsamatest arenguetappidest 20. sajandil maailma ajaloo ja Eesti ühiskonna arengu kontekstis, mis võimaldab kursuslasel kasutada ajalooteadmisi patriootilis-kasvatuslikus töös oma väeosas.

Õpiväljundid	Õppeaine läbinu: 1) omab ülevaadet Eesti rahvusväeosade loomisest, riigikaitse sünnist, sh rahvusväeosade loomisest, ning arengust alates 1920. aastatest kuni tänapäevani; 2) omab ülevaadet eestlaste osalusest I ja II maailmasõjas, Vabadussõjas, tunneb oma väeosa ajalugu; 3) olles väeosas mentor ja õpetaja, viib läbi patriootilis-kasvatuslikku tööd Eesti sõjaajaloolise materjali baasil.
Hindamismeetodid	Kirjalik lühiuurimus ja selle ette kandmine.

JP25.32 Juhtimine kesktaseme vanemallohvitseridele	**Maht 104 akadeemilist tundi**
Eesmärk	Kujundada allohvitseri mõtestamise ja suhtluspädevusi viisil, mis võimaldab tal olla ülemale toeks otsustamisel ning meeskonna loomisel ja alalhoiul.
Õpiväljundid	Õppeaine läbinu: 1) analüüsib enda kui vanemallohvitseri rolli ning peamisi ülesandeid kompaniis ja üksuse staabis; 2) mõistab oma rolli distsipliini, korra ja võitlustahte looja ja alalhoidjana ning sisekliima kujundajana kompaniis ning oskab valida õiguslikult ja eetiliselt sobilikke meetmeid selle tagamiseks ning kompaniiülema juhirolli toetamiseks; 3) mõtestab ülema kavatsust ja defineerib enda ja teiste rolle selle teostamisel; 4) käitub kultuuritundlikult nii oma organisatsioonis kui ka suheldes liitlastega, arvestades sooliste, keeleliste, religioossete ja muude eripäradega; 5) töötleb ja vormistab riigisaladust nõuetekohaselt.
Hindamismeetodid	Kirjalik test, juhtumianalüüs, suuline ettekanne.

PEDAGOOGIKA JA PSÜHHOLOOGIA MOODUL	**Maht 234 akadeemilist tundi**
Eesmärk	Eesmärk on kujundada kursuslase pädevusi professionaalseks suhtluseks, väljaõppe korraldamiseks, hindamiseks ja tõhustamiseks vanemallohvitseri rollist ja ülesannetest lähtuvalt.
Õpiväljundid	Pedagoogika ja psühholoogia mooduli läbinu: 1) suhtleb professionaalselt ja olukorrapõhiselt nii alluvate kui ülematega; 2) juhib konfliktseid situatsioone rakendades sobivaid ennetamise ja lahendamise võtteid; 3) mõtestab KV juhipädevuste arendamise põhimõtteid, juhendades, suunates, arendades ja kasvatades alluvaid mentori rollis; 4) hindab kompanii väljaõppe ülesehitust, sh hindamist ja alusdokumentidele vastavust, viies iseseisvalt läbi kompanii tasemel väljaõppe ja lahinguvalmiduse kontrolli; 5) tunneb KV väljaõppealasid ning Kaitseväe simulatsioonisüsteeme ja vahendeid, mõistab nende kasutamise eripärasid ja võimalusi väljaõppe rikastamiseks.
Mooduli hindamine	Moodulit hinnatakse ainepõhiselt.
Mooduli läbimise põhimõtted	Õppeained läbitakse vastavalt KVA väljaõppeplaanile.

Õppeaine kood ja nimetus	Maht (akad tund)	Lõpphindamine (eristav (E) või mitteeristav (ME))
JP25.33 Suhtlemispsühholoogia	78	ME
JP25.34 Väljaõppe korraldamine ja kontroll	156	E

JP25.33 Suhtlemispsühholoogia	**Maht 78 akadeemilist tundi**
Eesmärk	Kujundada kursuslase pädevusi professionaalseks suhtluseks vanemallohvitseri rollist ja ülesannetest lähtuvalt.
Õpiväljundid	Õppeaine läbinu: 1) suhtleb professionaalselt ja olude põhiselt nii alluvate kui ülematega, valides suhtlussituatsiooni edasiviiva lahenduse; 2) juhib konfliktseid situatsioone rakendades sobivaid ennetamise ja lahendamise võtteid de-eskaleerides ning pöörates situatsioone lahendustele; 3) mõtestab KV juhipädevuste arendamise põhimõtteid, juhendades, suunates, arendades ja kasvatades alluvaid mentori rollis.
Hindamismeetodid	Kirjalik töö, juhtumianalüüs.

JP25.34 Väljaõppe korraldamine ja kontroll	**Maht 156 akadeemilist tundi**
Eesmärk	Kujundada kursuslase pädevusi kaitseväe väljaõppe korraldamiseks, hindamiseks ja tõhustamiseks vanemallohvitseri rollist ja ülesannetest lähtuvalt.
Õpiväljundid	Õppeaine läbinu: 1) hindab kompanii väljaõppe ülesehitust, sh hindamist ja alusdokumentidele vastavust, viies iseseisvalt läbi kompanii tasemel väljaõppe ja lahinguvalmiduse kontrolli; 2) tunneb KV simulatsioonisüsteeme ja vahendeid, mõistab nende kasutamise eripärasid ja võimalusi väljaõppe tõhustamiseks; 3) tunneb KV põhilisi väljaõppealasid ja nende kasutamise eripärasid.
Hindamismeetodid	Õpimapp, eneseanalüüs, väljaõppe analüüs.